

ל' א' לְדוֹד אֵל תִּתְחַר בַּמְרָעִים אֵל תִּקְנֵא בְעֵשִׂי עוֹלָה: ב' כִּי בַחֲצִיר מְהֵרָה

— שִׁמוּשׁ תֵּהִלִּים —

לשכור

אל תתחר במרעים וגו' (לו, א): [שימוש תהלים לפרק לו]. לשכור. קח כוס ושים בו מים ואמור עליו זה המזמור עם שם והב על רישיה ואפוהי ואשקי יתיה ומיד יפוג יינו ומקיץ ושם שלו הוא א"ה. א' מן "אל תתחר, ה' מן ויעזרם בגימטריא ה"א.

— זוהר תהלים —

אל תתחר במרעים אל תקנא בעשי עולה. לְדוֹד, אֵם שִׁירָה - לֹא אָמַר, אִם תִּפְלֶה - לֹא אָמַר. אֵלֶּא בְּכֹל מְקוֹם לְדוֹד סָתָם, רוּחַ הַקִּדְּשׁ אָמַר אֶת זֶה. אֵל תִּתְחַר בַּמְרָעִים, מָה זֶה אֵל תִּתְחַר בַּמְרָעִים? הֲיֵה צָרִיף (לכתב) אֵל תִּתְחַבֵּר! אֵלֶּא אֵל תַּעֲשֶׂה תַחֲרוּת בַּמְרָעִים, כִּי לֹא יִדְעֶתָ יְסוֹד עֲצָמְךָ וְלֹא תוּכַל לוֹ, אוֹלֵי הוּא עֵץ שְׁלֹא נִעְקַר לְעוֹלָמִים וְתִדְחָה מִלְּפָנָיו. וְאֵל תִּקְנֵא בְעֵשִׂי עוֹלָה, שְׁלֹא תִשְׁגִּיחַ בְּמַעֲשֵׂיהֶם וְלֹא תִבֵּא לְקַנְא בָהֶם, שְׁכַל מִי שְׂרוּאָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם וְלֹא מְקַנֵּא לְקִדּוּשׁ - בְּרוּךְ-הוּא, עוֹבֵר עַל שְׁלֹשָׁה לְאוּמִים, שְׁכַתּוּב (שמות כ) לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם עַל פָּנָי. לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ פֶּסֶל וְכֹל תְּמוּנָה. לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם כִּי אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא. לְכֹן צָרִיף הָאָדָם לְהַפְרֵד מֵהֶם וְלִסְטוֹת דְּרָכּוֹ מֵהֶם, לְכֹן נִפְרַדְתִּי וְסִטִּיתִי אֶת דְּרָכֵי. מִכָּאֵן וְהִלָּאָה שְׂמֻצָּאתִי אֶתְכֶם, אֲנִי אוֹמֵר פְּסוּקִים הִלְלוּ לְפָנֶיכֶם.

הלמוד מופעשיהם הרעים גרמה הגלות לישראל

לְדוֹד אֵל תִּתְחַר בַּמְרָעִים אֵל תִּקְנֵא בְעֵשִׂי עוֹלָה (לו, א): [זוהר - שמות פ'

בשלח (דף מ"ח): רבי יצחק ורבי יהודה היו

אל תקנא בעשי עולה - מי שאינו מקנא במעשי רשע עובר על שלושה לאוים לְדוֹד אֵל תִּתְחַר בַּמְרָעִים אֵל תִּקְנֵא בְעֵשִׂי עוֹלָה (לו, א): [זוהר - בראשית פ' ויחי (דף רלח):] עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, פָּגְשׁוּ בְּאוֹתוֹ תִּינוּק שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ לְקַפּוֹטְקֵיָא מֵאַחֲרֵי הַחֲמוֹר, וְזָקֵן אֶחָד רוֹכֵב. אָמַר אוֹתוֹ זָקֵן לְאוֹתוֹ תִּינוּק, בְּנִי, אָמַר לִי אֶת פְּסוּקֶךָ. אָמַר לוֹ, פְּסוּקֵי אֵינוֹ אֶחָד, אֵלֶּא רַד לְמַטָּה אוֹ אֶרְכָּב לְפָנֶיךָ וְאָמַר לָךְ. אָמַר לוֹ, לֹא רוּצָה, אֲנִי זָקֵן וְאַתָּה תִּינוּק, שְׂאֲשַׁקֵּל אֶת עֲצָמֵי עַמְךָ. אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, אֲזַל לְמָה שְׂאֵלֶת פְּסוּק? אָמַר לוֹ, כְּדֵי שְׁנַלֵּךְ בְּדֶרֶךְ. אָמַר, תִּפַּח רוּחוֹ שֶׁל אוֹתוֹ זָקֵן, שֶׁהוּא רוֹכֵב וְלֹא יוֹדֵעַ דְּבַר, וְאָמַר שְׁלֹא יִהְיֶה שְׁקוּל עַמִּי. נִפְרַד מֵאוֹתוֹ זָקֵן וְהֵלֵךְ לוֹ בְּדֶרֶךְ.

כְּשֶׁהִגִּיעוּ רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יִצְחָק, קָרַב אֲלֵיהֶם. שְׂאֵלוֹ אוֹתוֹ וְסָח לָהֶם אֶת הַמַּעֲשֶׂה. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה, יָפָה עֲשִׂיתָ, לָךְ עֲמָנוּ וְנִשְׁבַּח כָּאֵן וְנִשְׁמַע דְּבַר מִפִּיךָ. אָמַר לָהֶם, אֲנִי עֲנִי, שְׁלֹא אֶכְלַתִּי הַיּוֹם הַזֶּה. הוֹצִיאוּ לָחֵם וְנָתַנוּ לוֹ. הִתְרַחַשׁ לָהֶם נֶס וּמִצָּאוּ מַעֲיָן מִים דְּקִיק תַּחַת עֵץ. שְׁתוּ מִמֶּנּוּ, וְהֵם שְׁתוּ וַיִּשְׁבוּ.

פִּתַּח אוֹתוֹ תִּינוּק וְאָמַר, (תהלים לו) לְדוֹד